

Verksamhet

Vid Centrum för arbets-
och miljömedicin 2025

Centrum för arbets- och miljömedicin

Solnavägen 4, plan 10

113 65 Stockholm

camm.slso@regionstockholm.se

Omslagsfoto: Mostphotos

Stockholm Mars 2026

Innehållsförteckning

Inledning	5
Om rapporten	6
Specifikationen.....	6
1. Utveckla metoder för epidemiologisk bevakning	6
2. Utveckla och upprätthålla exponeringsdatabaser avseende miljö och arbetsmiljö	7
3. Analysera och rapportera om exponering och hälsoläge i Stockholms län	7
4. Sammanställa och förmedla ny kunskap om viktiga faktorer för arbetsrelaterad och miljörelaterad hälsa	7
5. Utveckla metoder för förebyggande arbete för att öka folkhälsan	8
6. Stödja, följa upp och utvärdera implementeringsinsatser	8
7. Driva och utveckla webbplattformer och andra stödformer för evidensbaserade insatser för arbets- och miljörelaterad hälsa	9
8. Bedriva och utveckla metoder för systematisk kunskapsspridning genom anpassad kommunikation	9
9. Bedriva regelbunden fortbildning inom det arbets- och miljömedicinska området	9
10. Ge expertstöd inom folkhälsoområdet till Region Stockholms tjänstemannaorganisation, politiska ledningen, samt relevanta samhällsaktörer	9
11. Stödja kunskapsstyrningen för prioriterade programområden.....	10
12. Aktivt bidra i framtagandet av regionala kunskapsstöd på viss.nu samt regional anpassning av nationella kunskapsstöd	10
13. Bidra med expertkunskap, utveckla metoder och underlag för prioriteringar av folkhälsoarbete och vård	10
14. På uppdrag av HSF representera Region Stockholm i regionala och nationella sammanhang	11
15. Bedriva patientmottagningar avseende arbets- och miljömedicin och arbets- och miljödermatologi, inklusive rådgivning i patientrelaterade frågor till primärvård, specialistvård och företagshälsovård.....	11
16. Stödja hem, skola och förskola avseende insatser för barn med särskilt svår allergi med hjälp av särskilda allergisjuksköterskor	11
17. Ta emot och handleda personal som gör Specialisttjänstgöring eller har kortare placering för utbildning eller praktik	11

Forskning, utbildning och utveckling	11
Läkarprogrammet	11
Magisterprogrammet i arbete och hälsa.....	12
Kompetenslyft Företagshälsovården	12
SWEJEM.....	12
Forskningsoutput	13
BAMSE.....	14
Centrum för återgång i arbete	14
Stockholms Miljöhälsoprogram	14
Miljöhälsa på karta (del av Stockholms miljöhälsoprogram)	15
Trångboddhet (del av Stockholms miljöhälsoprogram)	15
Byggnaders sårbarhet i ett förändrande klimat: Värmeexponering inomhus och folkhälsa	16
Arbetsmiljökrav i offentlig upphandling.....	16
Mottagningarna.....	17
Arbets- och miljömedicinska mottagningen.....	17
Hudallergimottagningen	18
Allergikonsulentmottagningen	19
RPO och NPO	20
Övriga projekt	20
Försäkringsmedicinskt kunskapsteam	20
Pilotprojekt Hållbar hälso-och sjukvård på CAMM	21
Andningsskydd	22
Kunskapsspridande aktiviteter	22
Öppna utbildningar och seminarier	22
Nyhetsbrev	22
Rapporter	23
Kommunbesök	24
Jobba frisk	24
Bullernätverkets hemsida	25
Elevhälsoportalen.....	25
Bilaga1, Resultatredovisning CAMM 2025	26

Inledning

En tydlig förflyttning under året har varit ett ökat fokus på att nå ut med vår kunskap på ett mer träffsäkert sätt. Detta har bland annat skett genom utvecklingen av nya verktyg, riktade kommunbesök samt ett mer systematiskt arbete med målgruppsanpassade insatser till exempelvis specifika branscher, yrkesgrupper, chefer och medarbetare.

En av de viktigaste händelserna under året var lanseringen av Miljöhälsorapport Stockholms län 2025. Rapporten presenterades i oktober och beskriver hur miljörelaterade exponeringar påverkar hälsan i länet samt hur dessa risker är fördelade mellan olika grupper i befolkningen. Rapporten har presenterats och diskuterats i flera sammanhang och utgör ett viktigt underlag för fortsatt dialog med kommuner, myndigheter och andra aktörer i länet. Arbetet med arbetsmiljökrav i offentlig upphandling är ytterligare ett exempel där kunskap omsatts i praktiska tillämpningar.

Under året har vi också fortsatt att utveckla den epidemiologiska bevakningen inom både arbetsmiljö och omgivningsmiljö. På miljösidan har vi lanserat det GIS-baserade verktyget Miljöhälsa på karta, som gör data om miljörelaterade risker mer tillgängliga och användbara för kommuner och andra målgrupper. På arbetsmiljösidan har den regionala förtätningen av Arbetsmiljöverkets arbetsmiljöundersökning i Stockholms län godkänts, vilket är ett viktigt steg i arbetet med att stärka kunskapen om arbetsmiljön i regionen under kommande år.

Kopplingen till Karolinska Institutet och Institutet för miljömedicin är fortsatt mycket viktig för verksamheten. Genom gemensamma projekt, forskningssamarbeten, databaser och utbildningsinsatser stärks sambandet mellan forskning, kunskapsutveckling och praktisk tillämpning. Under året har detta bland annat kommit till uttryck i arbetet med Stockholms miljöhälsoprogram, SweJEM och Centrum för återgång i arbete.

Sammantaget har vi stärkt vår förmåga att paketera och tillgängliggöra kunskap utifrån mottagarnas behov. Vi ser ett fortsatt stort behov av kunskapsbaserat arbete inom våra områden och blickar framåt med tillförsikt.

Theo Bodin

Verksamhetschef

Om rapporten

Denna rapport är en redovisning av Centrum för arbets- och miljömedicins verksamhet 2025. Rapporten utgår från vår årliga specificering av överenskommelsen samt vår uppdragsbeskrivning från Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Den är strukturerad efter rubrikerna i specificeringen, där respektive delpunkt redovisas inledningsvis. Därefter följer en redovisning av de mest centrala aktiviteterna under 2025 som vi har genomfört för att fullfölja vårt övergripande uppdrag och bidra till målet om en god och jämlik hälsa och vård i Stockholmsregionen.

Specifikationen

1. Utveckla metoder för epidemiologisk bevakning

1.a Utveckla och bygga upp den epidemiologiska bevakningen inom arbets- och omgivningsmiljö i Stockholms län. Fokus läggs på de exponeringar som bidrar med störst sjukdomsbörda i regionen.

Arbetsmiljö

Fokus under året har varit dels att utveckla ett samarbete med Arbetsmiljöverket i syfte att möjliggöra en regional förtätning av deras arbetsmiljöundersökning i Stockholms län, dels att ta fram och vidareutveckla relevanta indikatorer att inkludera i kommande undersökningar. Ett urval av indikatorer har nu genomförts, dels utifrån de exponeringar som bidrar till störst sjukdomsbörda i regionen, dels utifrån vilken data som är tillgänglig.

Den regionala förtätningen av Arbetsmiljöverkets arbetsmiljöundersökning är nu godkänd. Arbetsmiljöverket samlar för närvarande in synpunkter inför kommande undersökning, där vi har lämnat in önskemål om att inkludera förbättrade frågor kring arbetslivskriminalitet, låg sysselsättningskvalitet samt gigarbetare.

Utöver detta har arbetet påbörjats med att utveckla hur resultaten sprids och paketeras för att göra dem så användbara som möjligt för olika målgrupper.

Omgivningsmiljö

På miljösidan har vi under året lanserat det nya GIS-baserade verktyget *Miljöhälsa på karta* (www.mhpk.se) som syftar till att tillhandahålla information om olika miljöföroreningars förekomst och fördelning inom Stockholms läns befolkning. Verktyget har även uppdaterats med nya befolknings- och exponeringsdata. En pilotkommun (Solna) har rekryterats där vi utvecklar metoder för att stärka implementeringen av verktyget och utifrån detta har en mall till kommunrapport har utarbetats.

Det pågår även arbete med att vidareutveckla metodiken för exponeringskartläggning från 100m x 100m-rutor ner till adressnivå, något som skulle öka precisionen i exponeringsskattningarna.

2. Utveckla och upprätthålla exponeringsdatabaser avseende miljö och arbetsmiljö

Ingen specificering av uppdraget 2025 under denna punkt.

3. Analysera och rapportera om exponering och hälsoläge i Stockholms län

3.a Producera och lansera miljöhälsorapporten samt påbörja spridning till relevanta målgrupper.

Den 2 oktober lanserades Miljöhälsorapport Stockholms län 2025 vid ett seminarium där även digital medverkan var möjlig. Ett trettiotal åhörare var på plats och cirka 60 personer deltog via länk. Rapporten trycktes i 200 exemplar och en egen sida för rapporten skapades på [CAMMs hemsida](#). Därefter påbörjades arbetet med en bilaga till rapporten, Nationell utblick, där nationella jämförelser redovisas mer systematiskt i tabellform. Bilagan publicerades i feb 2026.

Resultaten har förutom via vanliga kanaler spridits genom medverkan vid Solnas Stads Miljö- och hälsoskyddsnämndsmöte 14 okt och Miljösamverkan Stockholms län (samtliga miljöchefer) 24 nov. Ytterligare möten är planerade under 2026 exempelvis med samtliga chefer vid miljöförvaltningen Stockholms stad (mars-26) och medverkan vid Stockholms stads miljö- och hälsoskyddsnämndsmöte (mars-26).

Nästa enkätundersökning planeras 2027 och under året har vi deltagit i tankesmedjor arrangerade av Folkhälsomyndigheten inför detta arbete.

3.b Delta i planeringen av undersökningen Hälsa Stockholm, i samverkan med CES och CHIS, utifrån ett arbetsmiljöperspektiv.

Under perioden har CAMM bidragit genom medverkan i både styrgrupp och arbetsgrupper.

4. Sammanställa och förmedla ny kunskap om viktiga faktorer för arbetsrelaterad och miljörelaterad hälsa

4.a Utifrån en pågående kartläggning av arbetsgivares åldermedvetna personalstrategier och äldres upplevelser av deras möjligheter att arbeta till normal pensionsålder, analysera och sammanställa relevanta resultat för olika grupper på arbetsmarknaden. Efter avstämning med HSF påbörja spridning till nyckelaktörer så som arbetsgivare, HR-specialister, fackförbund,

arbetsgivarorganisationer med flera. Detta som ett led i arbetet med att skapa en jämlik och förbättra folkhälsa och som ett sätt att möta kompetensförsörjningsutmaningen i regionen.

Under 2024 genomförde vi, i samarbete med Karolinska Institutet, en enkätundersökning om insatser på arbetsplatser som kan stödja anställda att arbeta kvar till normal pensionsålder. Undersökningen genomfördes med stöd av Statistiska centralbyrån (SCB) och riktades till ett slumpmässigt urval av 30 000 personer i åldern 50–68 år, anställda vid företag med minst tio medarbetare. Under 2025 har en rapport “Att förlänga arbetslivet - om insatser på arbetet för äldre medarbetare” med övergripande resultat från enkätundersökningen publicerats. Rapporten har lanserats under ett webinarium riktat till personer som arbetar med kompetensförsörjnings- och arbetsmiljöfrågor, chefer och HR-representanter. Arbeta fortsätter nu med rapportering till specifika branscher.

4.b Undersöka möjligheter för riktade insatser för anställda med låg sysselsättningskvalitet och där riskerna i arbetsmiljön är som störst. Syftet är att minska hälsoriskerna så att de anställda får ett hållbart arbetsliv. Bedömningen sammanställs i kort rapport som lämnas till HSF första halvåret.

Rapporten med tillhörande förslag på insatser för anställda med låg sysselsättningskvalitet levererades till HSF i en kortrapport i mars 2025. Därefter har arbetet fokuserat på att inkludera kunskap om hur låg sysselsättningskvalitet påverkar hälsa i arbetet med arbetsmiljökrav i offentlig upphandling.

4.c Arbeta med kunskapsspridning med ett särskilt fokus på hälsofrämjande insatser på arbetsplatsen.

Under 2025 har vi genomfört ett andra webinarium om fysisk träning på arbetsplatsen riktat till ergonomer inom företagshälsovård, andra berörda hälsoprofessioner, fackliga företrädare och chefer. Resultat och erfarenheter från en forskningsstudie på ett järnbruk presenterades. Under webinariet erbjöd vi stöd från CAMM till verksamheter som planerar att införa fysisk träning på arbetsplatsen. Vi har även lagt ut ett erbjudande på CAMMs hemsida samt genom tidigare webinarium till arbetsplatser om att vi kan erbjuda stöd, t.ex. råd kring upplägg av träningen eller om hur träningen bäst förankras i organisationen. Hittills har vi dock enbart fått förfrågningar från aktörer utomläns.

5. Utveckla metoder för förebyggande arbete för att öka folkhälsan

Ingen specificering av uppdraget 2025 under denna punkt.

6. Stödja, följa upp och utvärdera implementeringsinsatser

Ingen specificering av uppdraget 2025 under denna punkt.

7. Driva och utveckla webbplattformer och andra stödformer för evidensbaserade insatser för arbets- och miljörelaterad hälsa

Ingen specificering av uppdraget 2025 under denna punkt.

8. Bedriva och utveckla metoder för systematisk kunskapsspridning genom anpassad kommunikation

Ingen specificering av uppdraget 2025 under denna punkt.

9. Bedriva regelbunden fortbildning inom det arbets- och miljömedicinska området

Ingen specificering av uppdraget 2025 under denna punkt.

10. Ge expertstöd inom folkhälsoområdet till Region Stockholms tjänstemannaorganisation, politiska ledningen, samt relevanta samhällsaktörer

10.a Bistå med expertkunskap i utvecklingen av hållbarhetsarbetet inom HSF.

Under 2025 har detta inte efterfrågats direkt av HSF.

10.b Bistå i arbete med regional utvecklingsplan RUF 2060.

CAMM har bistått med synpunkter på granskningsförslaget för RUF 2060, på uppdrag av HSF. CAMM har också deltagit vid flera möten med RLK, Klimatenheten och satt former för vidare samverkan med regionplanegruppen. Inom ramen för regional utveckling har CAMM även skrivit remissyttranden gällande Haninge och Botkyrka kommuns översiktsplaner.

Uppdrag kopplade till regionens arbete med samordningsförbundet FINSAM:

10.c Delta i samordningsförbundet (FINSAM)s analysgrupp och bidra med analyser av framför allt målgrupper.

Vi har under året deltagit i månatliga möten med analysgruppen för att orientera oss i befintliga register från Försäkringskassan, Socialstyrelsen, Arbetsförmedlingen och kommuner för att få underlag att beskriva en "samverkanspopulation".

10.d Bidra i regionens arbete utifrån Finsam-strategin, bland annat hjälpa till att ta fram en plan för utvärdering av regionens arbete, t.ex. regionens tillhandahållande av praktikplatser.

CAMM har genom ESF-projektet Lumena påbörjat ett samarbete med projektledare för att tillsammans med dem ta fram en utvärderingsplan. Vi kommer även bidra med kunskap kring förändringsteori, vad som kan utgöra lämpliga/olämpliga arbeten för målgruppen samt hur anpassningar kan ske.

10.e Arbeta för att hänsyn tas till FINSAM-perspektivet i arbetet med försäkringsmedicin enligt tilläggsuppdrag och som sker i samverkan med CPF, APC och Södersjukhuset.

Samarbetet mellan Centrumen i försäkringsmedicinska frågor har utvecklats under året och börjat sätta sig. Ett tydligt behov av FINSAM-perspektivet har dock inte utkristalliserats i detta arbete än.

11. Stödja kunskapsstyrningen för prioriterade programområden

Ingen specificering av uppdraget 2025 under denna punkt.

12. Aktivt bidra i framtagandet av regionala kunskapsstöd på viss.nu samt regional anpassning av nationella kunskapsstöd

Ingen specificering av uppdraget 2025 under denna punkt.

13. Bidra med expertkunskap, utveckla metoder och underlag för prioriteringar av folkhälsoarbete och vård

13.a Bidra till att analysera klimatomställningens påverkan på allergi i regionen och vilka kostnader och utmaningar det för med sig för samhället. Under 2025 utreda och presentera pollenssäsongens längd och intensitet, förväntat antal sjukfall/besvär, samt föra dialog med övriga centrum/HSF om beräkningar på kostnader/vårdbehov och miljökonsekvenser.

CAMM har gjort en omfattande analys av långsiktiga trender i pollenexponering och pollen-säsongernas egenskaper, med särskilt fokus på meteorologiska drivfaktorer. Resultaten visar tydliga förändringar i pollenssäsongernas timing och varaktighet, vilka är konsistenta med observerade klimatrelaterade förändringar i temperaturförhållanden. Analyserna indikerar att temperatur utgör en dominerande drivande faktorn bakom variationer i pollen-säsongernas start, slut och längd, medan nederbörd uppvisar mer taxa-specifika och varierande samband. Inom ramen för projektet har vi även utvecklat resonemang kring potentiella hälsokonsekvenser av de observerade förändringarna i pollen-dynamik. Detta inkluderar en konceptuell tolkning av hur förändrade pollen-säsonger och ökade Seasonal Pollen Integrals (SPI_n) kan påverka exponering och symptom-börda i allergiska populationer. Slutförandet av rapporten har inte skett trots upprepade påstötningar till HSF, vad vi förstår pga personalomsättning.

14. På uppdrag av HSF representera Region Stockholm i regionala och nationella sammanhang

Ingen specificering av uppdraget 2025 under denna punkt.

15. Bedriva patientmottagningar avseende arbets- och miljömedicin och arbets- och miljödermatologi, inklusive rådgivning i patientrelaterade frågor till primärvård, specialistvård och företagshälsovård

Ingen specificering av uppdraget 2025 under denna punkt.

16. Stödja hem, skola och förskola avseende insatser för barn med särskilt svår allergi med hjälp av särskilda allergisjuksköterskor

Ingen specificering av uppdraget 2025 under denna punkt.

17. Ta emot och handleda personal som gör Specialisttjänstgöring eller har kortare placering för utbildning eller praktik

Ingen specificering av uppdraget 2025 under denna punkt.

Forskning, utbildning och utveckling

Läkarprogrammet

Under året har medarbetare vid CAMM undervisat på Läkarprogrammet vid Karolinska Institutet, främst på kursen *Hälsa i samhälle och miljö* på termin 11 i det 5,5-åriga läkarprogrammet. I undervisningen på kursen sker fortsatt samarbete med företagshälsovården.

Medarbetare har även bidragit till undervisningen på termin 1, 2 och 4 i det nya 6-åriga läkarprogrammet. Detta arbete innebär bland annat samarbete med primärvården för att integrera ett arbets- och miljömedicinskt perspektiv vid anamnestagning, samt undervisning om hälsans bestämningsfaktorer, inklusive klimataspekter, på termin 2. Utöver detta är medarbetare från CAMM aktiva i planeringen av en ny kurs, *Läkarrollen i vård och samhälle*, på termin 11, som startar höstterminen 2026 inom det 6-åriga läkarprogrammet. CAMM deltar även i planeringen av moment i kurs på termin 12.

Medarbetare har dessutom intervjuat sökande till läkarprogrammet genom alternativt urval (PIL), bidragit med mentorskap för läkarstudenter och examinerat examensarbeten. CAMM har fått i uppdrag att ansvara för tre valbara

fördjupningskurser på läkarprogrammet från och med höstterminen 2026:
Arbetsmedicin och företagshälsovård, Hållbar läkare – organisationens betydelse för psykisk ohälsa, samt Jämförelse av hälso- och sjukvårdssystem.

Magisterprogrammet i arbete och hälsa

Under året har Magisterprogrammet i arbete och hälsa fortsatt att utvecklas som en modern och arbetslivsnära utbildning på halvfart och distans. Programmet bygger på tre inriktningar: arbetsmiljöstrateg, ergonom och företagssköterska. Programmet omfattar totalt elva kurser där studenterna läser fem gemensamma och två inriktningsspecifika kurser. Arbetet har under året fokuserat på att säkerställa hög utbildningskvalitet, stärka lärarkompetensen samt vidareutveckla kursinnehåll och pedagogik.

En omfattande programutvärdering har genomförts under 2025, där kursansvariga och biträdande kursansvariga bidragit med analyser, kursutvärderingar och förbättringsförslag. I självvärderingsarbetet lyfts både programmets styrkor, som den starka forskningsanknytningen och det interprofessionella lärandet, och utvecklingsområden, exempelvis behovet av fortsatt pedagogisk vidareutbildning för lärare med begränsad undervisningstid i tjänsten.

Arbetet har också inkluderat planering av kursbudgetar, flera kursplaner har setts över, och heldags programrådet har haft återkommande möten för att följa upp programstruktur, kvalitet och studenternas behov.

Sammantaget har året präglats av strukturerad kvalitetsutveckling, aktiv lärarmedverkan och ett fortsatt fokus på att utbildningen ska vara relevant för yrkeslivet och bidra till kompetensförsörjningen inom arbetsmiljö och företagshälsa.

Kompetenslyft Företagshälsovården

Under 2025 fick Karolinska Institutet ett regeringsuppdrag att stärka kompetensförsörjningen inom företagshälsovården. CAMM deltar som partner i arbetet genom att bidra med professionskompetens.

Arbetet har under 2025 främst varit inriktat på att förbereda genomförandet av uppdraget, som startade 2026. Uppdraget omfattar bland annat utveckling och samordning av utbildningsinsatser, handledning och nätverk inom arbetsmedicin.

SWEJEM

Under året har vi fortsatt att vidareutveckla SweJEM som en nationell infrastruktur för klassning av yrkesexponeringar. Arbetet har omfattat både innehållsmässig breddning och teknisk förbättring av databasen. Vi har fyllt på med nya mätdata inom både kemiska och fysikaliska exponeringar, bland annat genom att sammanställa 54 nya

mättrapporter med över 3 000 unika mätningar inom cirka 40 ämnen och fler yrkesgrupper än tidigare. Parallellt har vi fortsatt att bygga ut databaserna mot en mer heltäckande nationell struktur, genom att bjuda in representanter från de andra Arbets- och Miljömedicinska klinikerna och genom ett samarbete med Arbetsmiljöverket för att främja arbetet med nollvisionen genom att applicera JEMar på registerdata och följa trender av exponering över tid i den svenska arbetande befolkningen. Under året har vi även genomfört en insamling av ytterligare exponeringar såsom UV-ljus, värme och kyla på svenska arbetsplatser för att bättre fånga arbetsmiljörisker kopplade till klimatrelaterade faktorer. 2025 mätte vi på 63 arbetstagare, under 2026 planeras mätningar på ytterligare 137 arbetare för att komma upp i 200 arbetsplats mätningar totalt. Vi har även påbörjat arbetet med att uppdatera JEMarna för fysisk och psykosocial belastning för åren efter 2013.

SweJEM har också använts i ett växande antal forskningsprojekt och externa ansökningar, vilket ytterligare tydliggör behovet av ett stabilt och användarvänligt system. För att främja detta har vi arbetat med tydligare protokoll och handläggning samt utveckling av yrkeskodningsstrukturer, tex genom att arbeta om kemiJEMen till SSK12, så att den nu finns tillgänglig i FOB 80, FOB 85, SSK96 och SSK12. Detta medför att man kan koppla på den på svenska registerdata från 1980 tills nutid.

Sammantaget har året präglats av förstärkning av datakvalitet, breddad täckning över fler exponeringar och yrkesgrupper, samt ett ökande intresse från forskare och myndigheter.

Forskningsoutput

Under året har vi fått tre nya docenter kopplade till CAMM. Medarbetare på CAMM har även handlett två doktorander som disputerat. Flera anställda på CAMM är inskrivna som samverkansdoktorander. Vi har under året också tillsatt ett förenat lektorat kombinerat med tjänst som sjuksköterska på CAMM.

Bibliometriska indikatorer 2022–2025

Year	Antal Publikationer	Sum JIF	Medel JIF
2025	104	734.9	7.3
2024	90	536.7	6.3
2023	103	703.5	7.3
2022	114	672.3	6.3

BAMSE

Under 2025 har arbetet inom BAMSE-projektet fortskridit med fokus på förberedelserna inför den kommande 32-årsuppföljningen, som planeras starta hösten 2026. Arbetet har präglats av en långsiktig planering där flera aktiviteter genomförts för att säkerställa hög kvalitet i den kommande datainsamlingen. Under året har vi genomfört flera workshops för att ta fram frågeställningar, upplägg och innehåll i uppföljningen. Arbetet med enkäten har pågått och inkluderat både diskussioner i större grupp och insamling av synpunkter från experter och styrgruppen. Fler medarbetare på CAMM har involverats i framtagande av enkäten (arbetsmiljöperspektiv). Deltagarperspektivet har också inkluderats genom två fokusgruppsintervjuer, där deltagare bidragit med värdefull kunskap om vad som motiverar fortsatt medverkan i studien. Dessutom har dialog förts med Astma- och Allergiförbundet för att integrera viktiga partnerperspektiv.

Parallellt med planeringen av kommande uppföljning har vi fortsatt utveckla och implementera övergripande mål för projektet, kopplade till metodutveckling, rutiner och kunskapsspridning. Som en del av detta genomfördes ett webinarium för våra avnämare i maj med fokus på aktuella forskningsresultat och framåtspaningar.

Centrum för återgång i arbete

Under 2025 etablerades Stockholms Centrum för återgång i arbete genom ett anslag om 50 miljoner kronor från Forte. Satsningen innebär uppbyggnaden av ett nationellt centrum där forskare från Karolinska Institutet inom arbetsmiljö, primärvård och rehabilitering samlas. Centrum för arbets- och miljömedicin (CAMM) och Akademiskt primärvårdscentrum (APC) har centrala roller i genomförandet.

Centret syftar till att stärka kunskapen om sjukfrånvaro och återgång i arbete genom forskning som spänner från system- och policyfrågor till insatser i primärvård och på arbetsplatser. Inom CAMM ligger fokus på arbetsplatsens betydelse, inklusive arbetsgivares ansvar, arbetsanpassningar och strukturella hinder i sjukskrivningsprocessen. Arbetet omfattar även metodutveckling för att bättre kunna följa arbetsrelaterad sjukfrånvaro på befolkningsnivå.

Satsningen förväntas bidra till mer kunskapsbaserade och samordnade arbetssätt, med målet att förebygga sjukskrivning och underlätta en hållbar återgång i arbete.

Stockholms Miljöhälsoprogram

CAMM deltar som projektpartner i det av IMM/KI-ledda forskningsprogrammet [God och jämlik miljöhälsa i en hållbar stad – Stockholms Miljöhälsoprogram | Karolinska Institutet](#). Programmet syftar till att förebygga miljörelaterad ohälsa och främja en god och jämlik hälsa bland invånarna i Stockholms län, samt att utveckla och utvärdera

strategier för att bygga en hållbar stad som främjar en god och jämlik folkhälsa bland invånare i urbaniserade områden.

Under 2025 genomfördes flera aktiviteter och projekt där CAMMs medarbetare bidrog. I februari lanserades verktyget Miljöhälsa på karta (se nedan), i maj hölls ett samverkansmöte med ett 20-tal regionala avnämare och under hösten genomfördes en pilotstudie om trångboddhet, se ner nedan.

Miljöhälsa på karta (del av Stockholms miljöhälsoprogram)

CAMM lanserade Miljöhälsa på karta i februari 2025. I samband med lanseringen genomförde CAMM tre digitala frågestunder. Under mars och april hölls två webinarier för att uppmärksamma lanseringen. Sedan dess har Miljöhälsa på karta varit ett återkommande inslag vid kommunbesök där vi demonstrerat verktyget. Under hösten 2025 uppdaterades data i kartverktyget, och i november hölls ett webinarium för att presentera förändringarna. Utveckling av verktyget sker kontinuerligt.

Trångboddhet (del av Stockholms miljöhälsoprogram)

Den första vetenskapliga artikeln publicerades under hösten, med titeln *Crowded Housing, Indoor Environment and Children's Respiratory, Allergic and General Health in Sweden – A Cross-Sectional Study*, baserad på data från Barnens miljöhälsoenkät (2019).

Projektets har under året bedrivits som ett pilotprojekt med syfte att undersöka om hembesök som metod kan minska sjukdomsördan hos barn med astma, allergi eller luftvägsbesvär hos boende i utsatta områden i Stockholm. Piloten fokuserar främst på metodens genomförbarhet, vilket ska ligga till grund för en kommande interventionsstudie planerad att starta hösten 2026. Vårdcentraler verksamma i socioekonomiskt utsatta områden rekryterar patienter med ovan nämnda diagnoser. Remisserna skickas till allergikonsulentverksamheten vid CAMM, som ansvarar för hembesöken. Under hembesöket genomför sjuksköterskan en intervju med hjälp av hälsoenkät, gör en bostadsinventering samt utför medicinska undersökningar såsom pricktest, lungfunktionsmätning, kontroll av inhalationsteknik och ett validerat astmakontrolltest. Familjen får också individuellt anpassade råd. Efter fyra veckor genomförs en telefonuppföljning och därefter ett nytt hembesök efter 3–4 månader för att utvärdera eventuella förändringar i barnets hälsa och hemmiljön. När pilotprojektet har inkluderat cirka 40 barn avslutas datainsamlingen och materialet sammanställs, vilket beräknas ske våren 2026.

Byggnaders sårbarhet i ett förändrande klimat: Värmeexponering inomhus och folkhälsa

CAMM deltar som projektpartner i det av IMM/KI-ledda forskningsprogrammet Byggnaders sårbarhet i ett förändrande klimat: Värmeexponering inomhus och folkhälsa (HeatWise Sweden). Projektet syftar till att genom inomhusmätningar av temperatur sommartid generera kunskap om vilka faktorer som är avgörande för att det blir varmt inomhus samt vid vilken temperatur hälsoeffekter uppstår. Mätningar i 1000 hem utförs under sommarmånaderna under 4 års tid. Hälsofrågor skickas ut under mätperioden samt information om byggnadens beskaftenhet inhämtas från register och enkäter.

Arbetsmiljökrav i offentlig upphandling

Under 2025 har ett utvecklingsarbete genomförts med syfte att stärka arbetsmiljöarbetet i högriskbranscher, främja sund konkurrens och minska utrymmet för arbetslivskriminalitet inom offentligt upphandlad verksamhet.

Arbetet bedrivs i samverkan med Karolinska Institutet och ett flertal upphandlande aktörer, relevanta fackförbund, arbetsgivarorganisationer och myndigheter. Under året har flertalet pilotprojekt initierats inom bland annat städning, hemtjänst och färdtjänst. CAMM har för närvarande sex pilotprojekt i gång tillsammans med upphandlande aktörer i länet.

Inom pilotprojekten arbetar vi tillsammans med de upphandlande aktörerna för att utveckla effektiva arbetsmetoder och för att ta fram träffsäkra, rättsligt robusta och uppföljningsbara arbetsmiljökrav. I detta arbete bidrar vi med arbetsmedicinsk kompetens i samtliga faser av upphandlingsprocessen, från behövighetsbedömning och anbudsutvärdering till uppföljning. Ett särskilt fokus under året har varit att utveckla metoder och arbetssätt för uppföljning av arbetsmiljökrav.

Under hösten inleddes planering inför uppföljning av de [första pilotprojekten](#) som genomfördes där arbetsmiljökrav inkluderas vid upphandlingen av städning på Södertälje och Danderyds sjukhus. Uppföljningen genomförs under våren 2026.

Utöver detta har vi under hösten fört dialog med aktörer som arbetar med att motverka välfärdsbrottslighet och arbetslivskriminalitet, bland annat samordnare på HSF, i syfte att undersöka om och hur arbetet även kan bidra till dessa insatser.

Mottagningarna

Vid CAMM finns tre mottagningar som tar emot patienter på remiss från läkare: Arbets- och miljömedicinska mottagningen, Hudallergimottagningen och Allergikonsulentmottagningen. De två förstnämnda gör kliniska utredningar kring ohälsa och besvär som misstänks vara relaterade till patienternas arbets- eller omgivningsmiljö. Allergikonsulentmottagningen utbildar personal i förskolor/skolor och utför hembesök för att undersöka inomhusmiljön hos barn med allergisjukdom.

Arbets- och miljömedicinska mottagningen

Arbets- och miljömedicinska mottagningen (AMM-mottagningen) utreder patienter med besvär relaterade till arbets- eller omgivningsmiljön. Under 2025 bedömdes 294 remisser vilket är en ökning jämfört med 232 remisser för 2024. Ett flertal av remisserna kunde besvaras med information och råd till inremitterande läkare om fortsatt handläggning utan att patienten behövde komma till oss för utredning, eller hänvisas till rätt instans. Det skedde 131 nybesök hos läkare (jämfört med 95 nybesök för 2024), och ungefär lika många återkopplingar per telefon eller återbesök. Gravida utan tillgång till företagshälsovård kan utan remiss få rådgivning kring ifall arbetet eller miljön innebär risker för fostret. 25 gravida har fått sådan rådgivning under året. 110 av patienterna har även utretts eller fått rådgivning av yrkeshygieniker. Även ergonom och psykolog har deltagit i utredningen för somliga patienter. En del patienter har även fått information om försäkringsmässiga frågor av kurator.

De vanligaste orsakerna till patientbesöken är besvär relaterat till exponering för vibrationer, olika kemikalier och plaster, damm (till exempel stendamm, trädamm, mjöldamm), samt fysisk belastning på arbetet. Luftvägsbesvär, vibrationsskador och belastningsrelaterade besvär var vanligt bland patienterna, och ofta fanns en frågeställning om arbetsskada. Avseende graviditetsförfrågningar var exponering för kemikalier, buller och tung fysisk belastning vanliga frågeställningar. AMM-mottagningen genomför även medicinska tjänstbarhetsbedömningar och ger råd kring skyddsutrustning och eventuella behov av arbetsbyte.

Distriktsläkare/allmänläkare stod för den största andelen av remisserna (48 procent), följt av företagsläkare (26 procent), sjukhusläkare (11 procent), övriga och privata läkare. Bland sjukhusläkare är det till stor del läkare vid lung- och allergikliniker som remitterar.

Mediantid från remissens ankomst till nybesök (väntetid) var 1,6 månader och utredningstid 1,7 månader (en successiv förbättring har skett sedan 2022 då utredningstiden var 3,1 månader). Gravida som hör av sig för rådgivning blir skyndsamt kontaktade och utredda, oftast samma dag.

Vid mottagningen utbildas tre ST-läkare för att bli specialister i Arbets- och miljömedicin. Under året auskulterade även flera ST-läkare i bland annat lungmedicin, allergi- och arbetsmedicin på mottagningen.

Mottagningen ger även telefonrådgivning till myndigheter och vårdgivare såsom företagshälsovård, primärvård och specialistvård. Utåtriktade insatser med föreläsningar och webinarier för bland annat företagshälsovård och primärvård har genomförts.

Hudallergimottagningen

Hudallergimottagningen utreder patienter som kommer på remiss med hudbesvär som har uppstått i arbetet eller i kontakt med omgivande miljö. Många patienter som besöker mottagningen har ett handeksem. Det är även vanligt med eksem i ansiktet eller atopiskt eksem. Arbete inom sjukvårds-, skönhets-, livsmedel- och verkstadsbranschen är vanligt bland dem med arbetsrelaterade hudbesvär. Miljörelaterade hudbesvär bland patienterna är ofta ett resultat av medicintekniska produkter och kosmetika.

Patienterna som kommer till Hudallergimottagningen remitteras från andra hudkliniker i regionen, primärvården, företagshälsovården, eller annan specialistvård. I de flesta fall görs en fördjupad utredning med en så kallad epikutantestning. Läkare bedömer även patientens hudexponering ibland tillsammans med en yrkeshygieniker. Yrkeshygieniker ger också patienter råd om hur de kan minska sin hudexponering, genom till exempel handskrådgivning. Samtliga patienter med handeksem erbjuds en sjuksköterskeledd handeksemskola. Möjlighet ges även att remittera patienter direkt till denna handeksemskola. Mottagningen har även en rådgivande funktion kring kontaktallergi och epikutantestning till andra vårdverksamheter i regionen. Detta sker via telefon och frågeremisser.

Remisser till hudallergimottagningen har ökat och under 2025 inkom 652 remisser. 2024 var motsvarande siffra 588 remisser. Remisserna kom främst från primärvård och hudmottagningar, men även företagshälsovård och andra specialistmottagningar remitterar till mottagningen. Ökningen i antal remisser kan bero på det kunskapsspridande arbete som mottagningen bedriver.

Totalt resulterade remisserna i 438 nybesök till läkare, 352 epikutantester, 71 utredningar av yrkeshygieniker samt 153 handeksemskolor. Vid epikutantestning träffar patienten även läkare vid två tillfällen för avläsning av test.

Mottagningen började med handeksemskola 2022 och antalet har stadigt ökat. Det finns ett stort behov av patientundervisning för patienter med handeksem och mottagningen har under 2025 föreläst för personal inom primärvård för att sprida vikten

av att ge rådgivning tidigt i vårdkedjan. Material har även tagits fram som andra vårdgivare kan använda i rådgivningen till patienter med handeksem.

Från mottagningen har utåtriktade insatser i form av föreläsningar och webinar även riktats mot skolhälsovård, elevhälsa, företagshälsovård och riskgrupper.

Väntetiderna på mottagningen har under året varit korta med ett medianvärde på 29 dagar.

Under året har mottagningen tagit emot 3 ST-läkare inom dermatologi för tre månaders randning. Mottagningen har tillsammans med den arbets- och miljömedicinska mottagningen haft auskulterande ST-läkare från lungmedicin, allergologi, företagshälsovård och hud på kortare placeringar om två veckor.

Allergikonsulentmottagningen

Allergikonsulentmottagningen tar emot remisser för barn och ungdomar (0–18 år) med allergisjukdom eller astma. Uppdraget omfattar att utbilda personal i förskola och skola utifrån det enskilda barnets behov, ge stöd i egenvård samt att genomföra hembesök för att bedöma inomhusmiljön. Under 2025 inkom 313 remisser från barn och ungdomsmedicinska mottagningar (BUUM) och allergimottagningar, motsvarande siffra var under 2024, 337. Flest remisser kom BUUM (55 %), andelen 2024 var 59 %. Från de sjukhusanslutna allergimottagningarna var andelen 42 %, ungefär samma som förra året. Tre procent av remisserna skickades från vårdcentraler, varav de flesta var felremitterade och skickades tillbaka samt hänvisades till rätt instans. Som tidigare år kom flest remisser från barn boende i Stockholm stad (137), följt av Botkyrka 36 och Huddinge kommun 23. Ingen remiss från barn boende i Nykvarn. Övriga remisser var fördelade mellan övriga kommuner (1-14). Gällande diagnoserna på de inkommande remisserna hade 46 % en matallergi, astma i 24 %, luftvägsallergi 20 %, eksem i 9 % och övrig allergi 1 %, flera av barnen har fler än en allergidiagnos. Diagnosandelen ser ungefär ut som tidigare år, dock lite lägre andel remisser på barn med eksem detta år. Åldersfördelningen på remisserna som inkom var 44 % procent på barn mellan 0–5 år, 46 procent på barn mellan 6–12 och 10 procent på barn mellan 13–18 år, även detta år något jämnare fördelning mellan små barn och skolbarn. Könsfördelningen på remisserna skiljer sig åt som tidigare där andelen pojkar var 65 % och flickor 35 %, vilket inte förklaras av prevalenssiffror.

Allergikonsulenterna genomförde totalt 330 besök i förskola och skola, dessa har ökat under 2025 och ligger på samma nivå som under 2023. Hembesök var under 2025 endast 12 besök, färre än tidigare år då hembesöken varit mellan 16–30.

Allergikonsulentmottagningen har också haft en patientenkät fortlöpande 2–3 månader efter besök av allergikonsulent för utvärdering av verksamheten. Från maj 2025 har det skickats ut 148 antal enkäter och 75 svar har inkommit vilket motsvarar en

svarsfrekvens på 51 procent. Sammanfattningsvis visade enkäten att de allra flesta vårdnadshavare (93 %) ansåg att det fått ett besök inom rimlig tid. Vårdnadshavarna rapporterade i hög grad (86 %) att det blivit tryggare och säkrare efter allergikonsulentbesöket i förskola/skola. Många av vårdnadshavarna (81 %) upplevde också i hög grad att personalen inom förskola/skola fått en ökad kunskap om deras barns allergi och symtom.

Fler av de auskultande ST läkarna på CAMM har också deltagit på allergikonsulentbesök. Allergikonsulentmottagningen har regelbundna Teams-möten med de sjukhusanslutna barnallergimottagningarna samt med Martina BUMM. De regelbundna samverkansmötena med remitterter har fortsatt ca två gånger per år för att diskutera samverkan och policyfrågor.

RPO och NPO

Från mottagningarna deltog tre medarbetare i RPO. Två i RPO lung- och allergisjukdomar, varav en som processledare och en i RPO Hud- och könssjukdomar.

Inom RPO lung- och allergisjukdomar har arbetet bestått i regelbundna möten för planering och utveckling, godkännande av flera VISS dokument inom området. Indikatorer för införandet av IgE medierad matallergi har utformats. Ett omtag för införande av det reviderade vårdförloppet KOL har påbörjats. Nya mål och insatsplaner för RPO arbetet har tagits fram och fastslagits.

Inom NPO lung- och allergisjukdomar finns två nationella arbetsgrupper där CAMM har medverkat och tagit fram kunskapsstöd för matallergi och ett personcentrerat vårdförlopp för astma.

Övriga projekt

Försäkringsmedicinskt kunskapsteam

Inom CAMM har ett tvärprofessionellt kunskapsteam bestående av läkare, ergonom/fysioterapeut och psykolog etablerats. Teamet arbetar med att samla och upprätthålla kompetens inom försäkringsmedicin och arbetar med extern rådgivning, omvärldsbevakning samt framtagande av utbildningsinsatser. Under året har teamet utvecklat utbildningar i modulformat, vilket möjliggör flexibel anpassning till olika forum och målgrupper.

Under 2025 har CAMM bidragit med föreläsningar om bland annat arbetsgivarens ansvar, arbetsanpassningar, arbetsanamnes och företagshälsovård inom Akademiskt Primärvårdscentrums (APC:s) utbildningar i klinisk försäkringsmedicin vid sex fysiska

tillfällen för BT-, AT- och ST-läkare. Föreläsningar på samma tema har även hållits på Södersjukhuset för sjukhusens nätverk för rehabkoordinatorer samt digitalt för läkare och ST-läkare i primärvården. CAMM har därutöver bidragit med en digital föreläsning om arbetsgivarens ansvar, arbetsanpassningar och företagshälsovård för rehabkoordinatorer, arbetsterapeuter och fysioterapeuter från Region Stockholm och Region Gotland. Efterfrågan på försäkringsmedicinsk utbildning har under året varit mycket stor, särskilt kring arbets- och miljömedicinska perspektiv samt samverkan mellan centrala aktörer såsom arbets- och miljömedicinska kliniker, företagshälsovård och primärvård.

En medarbetare från CAMMs försäkringsmedicinska team har under året deltagit i Expertgruppen i Försäkringsmedicin med syfte att integrera arbets- och miljömedicinska perspektiv i regionens försäkringsmedicinska arbete. Arbetet i expertgruppen har bland annat omfattat framtagande av vägledande dokument, kartläggning av utbildningsbehov samt omvärldsbevakning. Medarbetare från teamet har även deltagit i två heldagssamverkansmöten om det försäkringsmedicinska uppdraget med fokus på utbildning av läkare som APC anordnade.

Pilotprojekt Hållbar hälso-och sjukvård på CAMM

I maj 2025 beviljade RLK 300 000 kr till CAMM för att genomföra första delen av ett pilotprojekt inom ramen för ökad beredskap och cirkularitet. Projektet i sin helhet består av 4 olika delar a) kartläggning av CAMMs klimatavtryck (CO2) ekvivalenter b) fortbildning av CAMMs medarbetare och ledning c) riktat kvalitetsarbete inom verksamheten oc d) evaluering av framtagna indikatorer.

För kartläggning gav CAMM konsultbolaget Sweco, med expertis inom klimat och miljöberäkningar samt IT drivna lösningar, uppdraget enligt regionens ramavtal. Uppdragsbeskrivning omfattar övergripande 1) undersöka hur regionen idag jobbar med klimat-och miljöberäkningar inom hälso-och sjukvården från central nivå ner till verksamhetsnivå, 2) undersöka hur data av inköp och tjänster flödar i verksamheten samt identifiera data-gap och tillgång 3) sammanställa befintligt hållbarhetsarbete inom alla nivåer 4) identifiera nyckelaktörer, 5) klimatberäkning på data för åren 2024 och 2025 och 6) ta fram en användarvänlig och lättbegriplig redovisningsmodell för hantering av data med flexibilitet att skala upp till andra verksamheter inom hälso-och sjukvården. Data omfattar scope 1,2 och 3 enligt GHG protokollet.

Arbetet började i september 2025 och kommer fortlöpa till april 2026. Resultaten efter intervjuer med ansvariga på CAMM, SLSO och RLK delgavs i en delrapport i december 2025. Sweco har tagit fram förslag på en redovisningsmodell med relevanta kategorier och gjort klimatberäkningar på befintliga data så långt det är möjligt. Denna kommer

sedan testas på CAMMs medarbetare för utvärdering. Projektet avslutas med en slutrapport inkluderande förbättringsförslag.

Andningsskydd

Pandemin visade på många utmaningar vad det gäller andningsskydd för vårdens medarbetare. Arbetsmiljöverket har från 2025 förtydligat föreskrifterna kring åtgärder för att minska risken för luftburen smitta i arbetsmiljön. Det innebär att arbetsgivare ska säkerställa att andningsskydd är personligt anpassade och sluter tätt vid användning.

CAMM fick 2025 i uppdrag av HR-direktören att samordna detta arbete i regionens verksamheter genom att ta fram anvisningar, utbildningar och rutiner samt genomföra tillpassningstester. För att stärka beredskapen ska tillpassningstest ske ute i verksamheten med kompletterande tester centralt på CAMM. Ett stort fokus kommer därför att vara utbildning av lokala testledare under 2026. Målsättningen är att alla medarbetare som behöver också ska ha ett andningsskydd med korrekt passform för ett tillförlitligt skydd.

Kunskapsspridande aktiviteter

Öppna utbildningar och seminarier

CAMM har under 2025 genomfört runt 90 öppna utbildningar och seminarier för över 4000 deltagare från ett 80-tal olika aktörer. Några exempel på ämnen och teman är PFAS, barn, buller och tysta grönområden, så bra är utomhusmiljön i din kommun, vad händer när AI blir ens chef, arbete och psykisk ohälsa, arbetsrelaterade hudbesvär, fysisk träning på arbetet, och arbetsmiljökrav i offentlig upphandling.

Nyhetsbrev

Centrum för arbets- och miljömedicin skickar ut flera olika nyhetsbrev med de övergripande syftena att sprida kunskap om våra frågor, öka kännedomen om vår verksamhet och skapa och upprätthålla förtroende för vår kompetens.

i. Miljö och hälsa

Tre nyhetsbrev skickades ut under året. Dessutom gjordes utskick till prenumeranterna med vårens och höstens seminarieprogram.

Nyhetsbrevet Miljö och hälsa hade i början av 2026 cirka 1 100 prenumeranter – i princip oförändrat sedan början av 2025.

Nyhetsbrevet vänder sig till personer som kommer i kontakt med frågor om miljö och hälsa i arbetet, inom miljö- och hälsoskyddskontor, miljöavdelningar, samhällsplanering eller hälso- och sjukvård.

ii. Arbetsmiljö och hälsa

Fyra nyhetsbrev skickades ut under året. Dessutom gjordes utskick till prenumeranterna med vårens och höstens seminarieprogram.

Nyhetsbrevet Arbetsmiljö och hälsa ökade med cirka 210 prenumeranter under 2025, från omkring 1 550 till 1 760.

Nyhetsbrevet vänder sig till personer som kommer i kontakt med arbetsmiljöfrågor i arbetet, till exempel inom företagshälsovård, primärvård, HR, som chef eller skyddsombud.

iii. Bullernätverket

Bullernätverket har under 2025 skickat ut tre ordinarie nyhetsbrev. Sändlistan för nyhetsbrevet administreras av CAMM och har cirka 300 prenumeranter.

Nyhetsbrevet vänder sig till aktörer i länet som arbetar med bullerfrågor. Syftet är att öka den regionala kompetensen inom bullerområdet och bidra till informations och kunskapspridning om buller- och ljudmiljöfrågor.

iv. JobbaFrisk/JobbaFrisk NPF

Fyra nyhetsbrev skickades ut under året. I början av 2025 hade nyhetsbrevet cirka 400 prenumeranter, i slutet av året var det drygt 730 prenumeranter, en ökning med 330 stycken.

Nyhetsbrevet "JobbaFrisk/JobbaFriskNPF" vänder sig till personer som kommer i kontakt med unga som ska välja utbildning och/eller yrke samtidigt som de har en diagnos som man behöver ta hänsyn till. Det kan vara studie- och yrkesvägledare, personal inom skola/elevhälsa, arbetsförmedlare men även företag med flera.

v. Nyheter från Hudallergimottagningen

Hudallergimottagningen skickar 2 gånger per år ut ett nyhetsbrev till hudkliniker i regionen, både privata och regionsägda mottagningar. I brevet belyser vi frågor som berör mottagningens ämnesområden och syftet är att hudläkare i regionen dels ska få kunskap kring kontaktallergier och arbetsrelaterade hudbesvär, dels få kännedom om kliniken och vilka patienter de kan remittera.

Rapporter

Utöver "Miljöhälsorapporten" (redovisad under punkt 3.a) och "Att förlänga arbetslivet – om insatser på arbetet för äldre medarbetare" (redovisad under punkt 4.a) har CAMM under året publicerat nedanstående rapporter.

Trafikbuller och barns välbefinnande och hälsa i Stockholms län

Den innehåller en kartläggning av hur stor andel av barnen i Stockholms län som utsätts för skadligt trafikbuller i sin hemmiljö och hur det påverkar deras psykosociala hälsa. Rapporten presenterades även inom ramen för CAMMs seminarier under hösten 2025. Resultaten visar att vi behöver prioritera åtgärder för att minska bullret från trafiken i barns boendemiljö.

Riskbedömning av repetitivt och handintensivt arbete

Den redovisar resultaten från ett forskningsprojekt som undersökt hur tillförlitliga olika observationsmetoder är vid riskbedömning av repetitivt och handintensivt arbete.

Kommunbesök

Inom ramen för vårt miljömedicinska stöd till kommuner i länet har vi tillsammans med Länsstyrelsen besökt 7 kommuners miljökontor under året (Nacka, Sollentuna, Norrtälje, Täby, Vaxholm, Ekerö). I de flesta fall deltog även personer från planeringssidan. Vid samtliga besök förevisades CAMMs planeringsverktyg Miljöhälsa på karta. CAMM har också bistått med ett antal hälsoriskbedömningar på uppdrag av kommuner. Dessa har främst handlat om förorenad mark (skol- och förskolegårdar, fritidsområden mm) och PFAS-kontaminerat vatten i enskilda brunnar. Att hjälpa kommuner med hälsoriskbedömningar utifrån färdiga underlag (provtagningar) och riskkommunikation ingår i CAMMs uppdrag inom det miljömedicinska samhällsstödet.

Jobba frisk

Det nationella nätverket HINTA (Hälsosamt inträde i arbetslivet) har fortsatt sitt arbete med kunskapsspridning och implementering av webbsidorna Jobbafrisk.se och Jobbafrisk-NPF.se. Webbinarieserien har regelbundna utbildningar varje månad och hade mellan 100–700 anmälningar under 2025. En reviderad arbetsplan för det nationella HINTA-arbetet har tagits fram. Regelbundna styrgruppsmöten, implementeringsmöten och textmöten har genomförts för planering och utveckling. CAMM har granskat remissen *Riktlinjer till företagshälsovården om hälsofrämjande insatser och anpassningar för personer som lever med autism och adhd* framtagen av Mynak. Lokalt har HINTA inom CAMM inbjudits som föreläsare för skolsköterskor och studie- och yrkesvägledare om medicinsk studie- och yrkesvägledning i bland annat skolor i Stockholms stad, Södertälje, Academedia skolor och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM). Utbildning om NPF och vägledning har givits till flera skolor i länet. För Karolinska Institutets magisterprogram inom arbete och hälsa har undervisning givits samt på Stockholms universitet på studie-väglidarprogrammet. Nätverket har medverkat på gymnasiemässan i Uppsala. CAMM har också genomfört en utbildning för yrkeslärare för ett hälsosamt arbetsliv. På webbsidan Jobbafrisk.se har texterna inom hälsoguiden, medicinska kontroller och alla yrken på jobbguiden

reviderats. En arbetsgrupp i HINTA har tagit fram nya texter om Arbetsplatsförlagt lärande (APL). På webbsidan Jobbafrisk-NPF har flera vetenskapliga artiklar sammanfattats. Fyra nyhetsbrev har tagits fram under 2025 med nu drygt 600 prenumeranter.

Bullernätverkets hemsida

CAMM driver tillsammans med Länsstyrelsen och Stockholms stad samt är administratör för Bullernätverkets hemsida ([Bullernätverket med kunskap om buller och hälsa för alla som arbetar med bullerfrågor.](#))

Elevhälsoportalen

CAMM deltar i styrgruppen för Elevhälsoportalen och ansvarar för tre områden på Elevhälsoportalen (EHP): Allergi, Buller och Ergonomi. CAMM:s medarbetare har även deltagit i regelbundna expertgruppsmöten för fortsatt drift och utveckling av portalen. Under hösten har ett HSF uppdrag om en ny insats om egenvård börjat utformas som lanseras i februari 2026, där CAMM har medverkat och bidragit. Inom allergiområdet har allergikonsulenterna vid varje besök fortsatt att sprida EHP för implementering i verksamheterna. Allergiområdet ligger bra till i besöksfrekvens på portalen och har flest besök inom förskola och näst flest besök inom skola, där området psykisk hälsa ligger högst. CAMMs medarbetare anordnar också webinarier inom allergiområdet för att sprida EHP, Under våren och hösten har webinarier om pollenallergi och matallergi givits med över 100 deltagare. Andra föreläsningar för all personal på plats i förskola/skola om allergi har också givits vid flera tillfällen, där implementering av EHP har varit fokus.

Genom EHP stöds även implementeringen av evidensbaserade insatser för att förbättra ljudmiljön på bullerutsatta förskolor och skolor.

Inom ergonomiområdet har CAMM:s expert arbetat kontinuerligt inom hälsoområdet på Elevhälsoportalen, genom att delta i expertgruppsmöten och uppdatera evidensläget. Fokus under året har varit på att bevaka kunskapsläget och utforma kunskapsspridning till skolor utifrån Folkhälsomyndighetens (FHM) nya lansering av rekommendationer kring skärmanvändning hos barn.

Bilaga 1, Resultatredovisning CAMM 2025

Verksamhetsberättelse 2025

Resultatenhet: RE913 CAMM

Sammanfattning av det gångna året

Det övergripande uppdraget för Centrum för arbets- och miljömedicin (CAMM) är att bidra till en jämlik och förbättrad folkhälsa i Region Stockholm. Vi har en nära och väl utvecklad samverkan med Karolinska institutet i forskning och utbildning. Verksamheten har ca 60 anställda som arbetar i multiprofessionella team.

För att bidra till målet om jämlik och förbättrad folkhälsa arbetade vi 2025 med:

- Utredning i enskilda patientärenden och med gruppundersökningar
- Epidemiologisk bevakning av arbetshälsa och miljörelaterad hälsa i Regionen
- Kartläggning av exponeringar
- Kunskapssammanställningar
- Kunskapsspridning och implementeringsstöd genom pilotprojekt, omfattande utbildningsverksamhet, rapporter, nyhetsbrev, webbverktyg och nätverk, samt genom en decentraliserad kommunikationsstrategi där CAMM besöker olika delar av länet och olika aktörer, och målgruppsanpassar kunskap och metodstöd utifrån respektive målgrupps behov.

Uppföljning av aktivitetsplanen

Aktivitetsplanen har genomförts enligt plan.

Bemanningssituationen

Bemanningssituationen har generellt varit god under året, och sjukfrånvaron låg. Det fanns dock tillfälliga utmaningar med låg läkarbemanning och sjukfrånvaro på Hudallergimottagningen samtidigt som remisser, nybesök och lapptestutredningar ökade.

Sjukfrånvaron för 2025 var 3,81% och förändras mycket lite mellan åren.

Korttidssjukfrånvaron, dag 1–14 är stabil - 1,04% 2024 och 1,12% 2025. Dagar mellan 15–90, likaså 0,72% 2024 och 0,79% 2025. Dagar 91- och därutöver, (långtidssjukfrånvaron) har ökat marginellt från 1,53 % 2023 till 1,89% 2025.

Kvarstannandegraden är 91% för 2025. För 2024 var det 87%.

Vårdproduktion

Verksamheten bedriver en arbets- och miljömedicinsk mottagning (Arbets- och miljömedicinska mottagningen; AMM), en arbets- och miljödermatologisk mottagning (Hudallergimottagningen; HUD), samt en miljöallergologisk rådgivning (Allergikonsulenter; AK).

Allergikonsulentmottagningen (AK): Remissinflödet under 2025 ser ungefär lika ut som under 2024. Antal besök i förskola och skola har ökat något och ligger nu på samma

nivå som under 2023. Hembesöken har också ökat något, denna ökning beror troligtvis på ett forskningsprojekt (start 2025 som pilot) som genomförs i samarbete mellan Karolinska Institutet och CAMM. Projektet handlar om hembesök som metod kan minska bördan för barn med allergisjukdom som är boende i utsatta områden i Stockholms Län.

Hudallergimottagningen: Antalet remisser till Hudallergimottagningen ökade med strax över 10% 2025 jämfört med 2024. Antalet nybesök ökade också tydligt jämför med 2025 liksom antalet genomförda epikutantestutredningar. Ökningen kan bero på ökad utåtriktad verksamhet med föreläsningar och webinar inom Region Stockholm och att fler remittenter har kännedom om Hudallergimottagningen. Antaler remisser och nybesök har ökat gradvis sedan 2021.

Arbets- och miljömedicinska mottagningen (AMM): Antalet remisser till AMM-mottagningen ökade 2025 med cirka 27 % och antalet nybesök efter remiss ökade med 38 % jämfört med 2024. Utåtriktad verksamhet och även kunskapsspridning inom det ordinarie mottagningsarbetet kan ha bidragit till ökningen via ökad kännedom om mottagningen hos remittenter. Antalet graviditetsrådgivningar varierar mycket från år till år, och minskade 2025 jämfört med 2024 men ligger inom normala nivåer jämfört med tidigare år.

Produktionstal

De produktionstal som finns i systemet stämmer inte och håller på att utredas.

Ekonomi

Resultaträkning Tkr	Utfall 2025	Budget 2025	Avvik AC-BU	Utfall 2024	Förändr 2025/2024 %
Patientavgifter	164	117	47	122	34,9 %
Såld hälso- och sjukvård					
Utskrivningsklara patienter					
Utomlänsintäkter	112	20	92		
Övrig såld hälso- och sjukvård					
FOUU-bidrag	8 806	7 784	1 022	7 777	13,2 %
Övriga intäkter	51 701	51 745	-44	63 123	-18,1 %
Verksamhetens intäkter	60 783	59 666	1 117	71 021	-14,4 %
Personalkostnader inkl förändr sem-/ löneskuld	-43 978	-43 762	-215	-54 896	-19,9 %
Köpta primärtjänster					
Verksamhetsanknutna tjänster	-533	-2 140	1 607	-876	-39,2 %
Läkemedel	-138	-27	-111	-59	134,1 %
Material och varor	-147	-156	9	-196	-25,1 %
Hyseskostnader	-8 358	-8 066	-292	-8 622	-3,1 %
IT-kostnader	-1 354	-1 500	146	-1 659	-18,4 %
Inhyrd personal	-31		-31	-424	-92,8 %
Övriga kostnader	-6 053	-4 005	-2 048	-3 610	67,7 %
Verksamhetens kostnader	-60 590	-59 656	-934	-70 342	-13,9 %
Avskrivningar	-10	-10	-1	-12	-13,9 %
Finansnetto	0		0		
Resultat	182	0	182	667	-72,7 %

CAMM:s resultat 2025 blev +182 tkr, en vinstmarginal på under 0,5%.

Både patientavgifter och utomlänsintäkter blev något högre än både budgeterat och utfall 2024.

FOUU-anlagen blev betydligt högre än vi budgeterat, detta beror på läkarprogrammet genererat mer ersättning, detta då anlagen inte är beslutade då budget läggs. Övriga intäkter är i linje med budget. Intäkterna är dock betydligt lägre än 2024, en stor del av detta är PO-kompensationen som betalades ut förra året samt ett minskat uppdrag gällande försäkringsmedicin.

Personalkostnaderna 25 är i linje med budget. De stora skillnaderna mot budget gällande ”övriga kostnader” och ”verksamhetsanknutna tjänster” beror på att personal konterats annorlunda, mot 7589 istället för 5590. ”Material och varor” samt ”lokalkostnader” är i linje med budget.

På det stora hela ett mycket bra resultat där man följt budget väl.

Vårdavtal/förfrågningsunderlag

Vi har en tillsvidareöverenskommelse med HSF som började gälla 1 januari 2025, vi har under 2025 levererat med tillfredsställande resultat. Uppdraget redovisas till HSF i mars 2026.